

FORUMCAFÉ

AMBASSADORS OF CHANGE

het succes van innovaties

Aanleiding

Op 25 september organiseerden de Ambassadors of Change van het Opdrachtgeversforum in de bouw het tweede Forumcafé. Het thema was 'het succes van innovaties'. Innovaties zijn noodzakelijk om de uitdagingen waar de bouwsector voor staat het hoofd te kunnen bieden. Klimaat- en maatschappelijke veranderingen leiden tot grote en complexe opgaven. Proces- en productinnovaties zijn nodig, maar het blijkt lastig om deze innovaties te implementeren.

Tijdens het Forumcafé zijn ruim 40 opdrachtgevers naar Utrecht gekomen om te praten over de kansen en belemmeringen bij het opschalen van innovaties. Het doel was om van elkaar te leren.

Aftrap

De middag werd geopend door Ambassador Erik Hutcheson, Waternet, en Sebastiaan de Wilde, NS Stations en stuurgroep lid van het Opdrachtgeversforum.

Presentatie: Lessen uit het verleden die nog steeds gelden

Na de inleiding heeft Bert Toussaint, historicus bij Rijkswaterstaat, een presentatie gegeven waarin hij innovaties bekeek vanuit een historisch perspectief. Hij vertelde over de geschiedenis van de Deltawerken en ZOAB, innovaties waarmee RWS haar bestaansrecht heeft verankerd. Berts presentatie laat zien dat uit deze historische projecten wijze lessen te leren zijn, die nu nog gelden: succesvolle innovaties ontstaan in een veilige experimenteer ruimte, met steun van bestuurders en een stabiele financiering. Daarnaast is het door-ontwikkelen van prototypes, (de aanwezigheid van) marktpotentieel en maatschappelijk draagvlak cruciaal voor het slagen van innovaties. Ook heeft Bert benadrukt dat het niet erg is wanneer een innovatie niet slaagt, want ook van een gefaalde innovatie kan immers geleerd worden.

Sessies

Maike van Kats – Schouwerwou (Programmamanager Beleidsimplementatie en Instrument-ontwikkeling bij de Nationale Politie) vertelde over de Innovatie Challenge die de politie eerder dit jaar heeft georganiseerd. Met de lancering van haar marktvisie heeft de Politie marktpartijen uitgedaagd tot het inzenden van innovaties die een bijdrage kunnen leveren aan vernieuwing in de teambureaus en politieposten. De challenge heeft veel innovatieve ideeën gegenereerd. Op het moment wordt gekeken naar hoe de winnende inzendingen kunnen worden verrijkt en toegepast. Door de winnende inzendingen te publiceren hoopt de politie dat ook andere opdrachtgevers geïnspireerd worden. Een challenge is een leuke methode om de markt uit te dagen.

Chris Verstegen (Hoofd Innovatie bij ProRail) heeft verteld over de ontwikkeling van slimme, draadloze meters op wissels. Tijdens dat proces zijn de risico's klein gehouden doordat ProRail klein en goedkoop is begonnen. Daarnaast is niet het hele systeem in één keer aangepast, maar zijn de meters langzaam op steeds meer trajecten ingevoerd. De gebruikerswensen hebben het ontwikkelen van de techniek en informatiesystemen beïnvloed. Uiteindelijk is na 3 jaar het definitieve product opgeschaald naar 3000 wissels. Door dit nieuwe systeem heeft ProRail beschikking over een Internet of Things, waarmee tijdig kan worden ingegrepen als het weer de wissels dreigt te verstoren.

Gertjan de Werk (Voorzitter 4TU werkgroep living labs) bracht een gesprek op gang over innovatie vanuit een behoefte aan nauwe interactie met de toekomstige launching customer(s). Om de huidige grote maatschappelijke vraagstukken op te lossen, is de denkkracht van kennisinstuties noodzakelijk. Gertjan stelde dat 80% van de benodigde kennis voor de transitie naar een circulaire economie – inclusief klimaat, energie en mobiliteit – er al is, maar nog niet in de juiste vorm (of context). Hiervoor is meer lef, experiment en inspiratie nodig. Vooral in de bouw is er behoefte aan plekken waar risico-vrij en regelarm geëxperimenteerd kan worden. Bij dit proces moeten de toekomstige klanten, waaronder ook (semi)publieke opdrachtgevers, nauw betrokken worden. Niet alleen om te zorgen dat de 'innovaties bij ze passen', maar ook om te beoordelen welke aanpassingen in (aanbestedings) beleid nodig zijn.

Er is gediscussieerd over de vraag hoe in korte tijd opdrachtgevers en kennis bij elkaar gebracht kunnen worden en wat de rol van de markt hierbij is.

Tomas te Velde (Suit-Case, Afgestudeerd op Strategic Product Design) vertelde in zijn sessie over zijn afstudeerscriptie, waarin hij de transitie in de bouw met betrekking tot de Bouwagenda onderzocht. Moeilijkheden binnen opdrachtgevende organisaties om daadwerkelijk aan de slag te gaan met radicale innovaties, die nodig zijn voor de transitie, kwamen aan bod. Tomas constateerde een groot enthousiasme om daadwerkelijk aan de slag te gaan met de doelstellingen van de Bouwagenda, maar benadrukte ook dat verder durven en denken nodig is. Opdrachtgevers kunnen dit doen door iets wat onmogelijk is (of lijkt) te vragen, zoals een circulaire brug ontwikkelen voor de helft van de prijs van een betonnen of 50.000 circulaire woningen te bouwen in een jaar. Als we het niet durven te vragen, zullen we het namelijk ook nooit krijgen.

Achteraf

De gasten hebben nog lang nagepraat en verder kennis gemaakt. Café-bezoeker Ad Heeman geeft aan geïnspireerd te zijn door het Forumcafé. Hij is van plan om Chris Verstegen nog een keer uit te nodigen bij het Rijksvastgoedbedrijf in de hoop zijn collega's ook te kunnen inspireren. Mooi dat door deze bijeenkomst de 'community of practice' elkaar weer wat beter weet te vinden!